

Załącznik do Uchwały Nr 33/V/19

Rady Gminy Ciepłowody

z dnia 25 stycznia 2019 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2019-2020 DLA GMINY CIEPŁOWODY**

I. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar dla Ciepłowody na lata 2019 – 2020 został opracowany i będzie realizowany w oparciu o:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030),
- ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r., poz. 682 ze zm.),
- Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r., poz. 1600),
- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1987),
- ustawę z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998);
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019 – 2034;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

II. WPROWADZENIE

Dom rodzinny postrzegany jest jako środowisko miłości i opieki, bezpieczny azyl, jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia, zagrożenia i poniżenia, lęku i rozpacz. Przemoc domowa może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 pkt. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy są „realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.)chyba, że przepisy ustawy stanowią inaczej”.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania

przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

III. CELE PROGRAMU

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy Ciepłowody uruchomiono gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, w skład którego wchodzi przedstawiciele:

- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- służby zdrowia,
- policji,
- oświaty,
- organizacji pozarządowej,
- kurator sądowy.

Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego przez Wójta Gminy Ciepłowody nastąpiło zgodnie z

Uchwałą Nr 98/XXI/16 Rady Gminy w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania

członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciepłowodach oraz warunków jego funkcjonowania z dnia 07 lipca 2016 r.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zadaniem Zespołu jest

integrowanie i koordynowanie działań w/w, podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Z uwagi na powyższe, w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2020. Program ten jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2018 r. będącego załącznikiem do Uchwały Nr 176/XLI/18 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 28 lutego 2018 r.

Celem głównym programu jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej gminy Ciepłowody na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Cele szczegółowe programu to :

- zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy i zwiększenie dostępności pomocy,

IV. DIAGNOZA

Na terenie gminy Ciepłowody przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami, niejednokrotnie powiązana jest z niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, a także małą świadomością społeczną.

Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety i dzieci rzadziej mężczyźni.

W stosunku do dzieci przemoc stosują oboje rodzice. Bardzo często sprawcami przemocy są osoby pod wpływem alkoholu.

Sytuacja ofiar przemocy w rodzinie jest bardzo trudna, problem jest wielowątkowy często zależność materialna komplikuje sytuację.

W ostatnim czasie zmieniła się sytuacja ofiar przemocy w rodzinie- społeczeństwo jest bardziej świadome tego, że takie zdarzenie mają miejsce w rodzinach i że należy pomagać ofiarom przemocy aby nie pozostawały same i mogły tę pomoc otrzymać.

Osoby wobec których stosowana jest przemoc, osoby w sytuacji kryzysu-traumatycznych przeżyć, nagłych wydarzeń losowych, choroby mogą uzyskać pomoc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie.

V. ANALIZA SWOT

SŁABE STRONY :

- Brak grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.
- Brak mieszkań socjalnych dla ofiar przemocy w rodzinie.
- Brak placówek zapewniających miejsca noclegowe dla osób stosujących przemoc w związku z koniecznością izolacji sprawcy.
- Ukryta przemoc domowa.
- Słaba współpraca osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.
- Bierność świadków przemocy w rodzinie.
- Brak organizacji pozarządowych działających w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Niska świadomość społeczna na temat zagrożeń związanych z przemocą.

MOCNE STRONY :

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciepłowody na lata 2019 – 2034.
- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Działalność Punktu Konsultacyjnego.
- Gminny Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi.
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.
- Programy profilaktyczne i wychowawcze przeciwdziałające przemocy w szkołach.
- Spotkania, pogadanki ze specjalistami w szkołach, przedszkolu.
- Funkcjonowanie świetlic środowiskowych na terenie gminy.

ZAGROŻENIA :

- Niskie nakłady finansowe na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

- Problemy z uzależnieniem członków rodzin (alkohol, narkotyki, hazard, itp.).
- Bezradność ofiar przemocy.
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
- Uzależnienie od pomocy instytucjonalnej.
- Społeczne mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie.

SZANSE :

- Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie.
- Realizacja programów/projektów aktywizujących dla społeczeństwa.
- Możliwość pozyskania środków finansowych z unijnych funduszy strukturalnych, z programów PARPA, MPiPS.
- Rozwój systemu informacji z zakresu profilaktyki i wsparcia rodziny.
- Rozwinięcie systemu współpracy pomiędzy instytucjami.
- Alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
- Oferty szkoleniowe dla kadr pomocy społecznej, wymiaru sprawiedliwości, policji, służby zdrowia, placówek oświatowych z zakresu przeciwdziałania i reagowania na przemoc.

VI. ZADANIA PROGRAMU

I Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy dot. celu zmniejszenie zjawiska :

- 1.Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
2. Rozpoznawanie i reagowania na sytuacje przemocy.
3. Działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie.
- 4.Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
- 5.Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym przemocą .
- 6.Wypracowanie interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii działania.
- 7.Inicjowanie działań w stosunku do sprawców przemocy, w tym do udziału w programie korekcyjno-
-edukacyjnym.

8. Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie.

9. Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których występuje przemoc..

II Realizacja programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie dot. celu zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy i zwiększenie dostępności pomocy :

1. Kierowanie ofiar przemocy do specjalistów: prawnika, psychologa, terapeuty ds. uzależnień.

2. Udzielanie pomocy dzieciom doświadczającym przemocy.

3. Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje przemoc.

4. Współpraca z instytucjami prowadzącymi domy samotnej matki, z noclegowniami, schroniskami oraz ze specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

5. Praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy.

III Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc dot. celu zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc :

1. Kierowanie sprawców przemocy do specjalistów.

2. Wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania.

3. Praca socjalna z osobami stosującymi przemoc.

4. Występowanie z zawiadomieniem do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

IV Dostarczanie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie mieszkańcom Ciepłowody dot. celu: zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie:

1. Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom zagrożonym i dotkniętym problemem przemocy.

2. Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.

3. Rozpowszechnianie problematyki przemocy w rodzinie poprzez zajęcia informacyjno - edukacyjne w szkołach prowadzone zarówno dla rodziców jak i dzieci.

4. Zwiększenie wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy.

VII. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są:

- ofiary przemocy
- rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci
- dzieci i młodzież
- osoby starsze
- rodziny dotknięte przemocą
- sprawcy przemocy
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami dotkniętymi przemocą
- społeczność lokalna: mieszkańcy gminy Ciepłowody.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy Ciepłowody .

Zakłada się możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie z budżetu państwa, z programów PARPA, MPiPS oraz z unijnych funduszy strukturalnych.

IX. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ciepłowody będzie realizowany w latach 2019 – 2020. Monitoring zapisów programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach (głównego realizatora Programu). Od podmiotów zaangażowanych w realizację Programu będą systematycznie zbierane informacje określone jako wskaźniki realizacji zadania i osiągnięcia zakładanego rezultatu. Zgromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązywać problemy w trakcie realizacji Programu. Z realizacji zadań programowych opracowywane będą roczne sprawozdania, które Ośrodek Pomocy Społecznej będzie przedkładał Radzie Gminy Ciepłowody do dnia 31 marca roku następnego za poprzedni rok kalendarzowy.

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja zadań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców gminy Ciepłowody, zgodnie z przyjętymi procedurami, ponadto stała współpraca uczestników Programu i monitoring działań.